

Bulletin

Raad van Kerken Arnhem

Digitale nieuwsbrief nr. 47
13 april 2016
Verschijnt maandelijks

In dit nummer:

- Paasmoment - Column door Ida Eldering
- De Stille Week – Inleiding door Gerard Janssen
- Agenda Walburgis april 2016
- De oorlog: Omgaan met je verleden – Lezingen in de Parkstraatkerk
- Korte berichten
- In memoriam Jan Hendriks
- Arnhemse Opstandingskerk krijgt energie van boven
- Informatie over het Stadsbestuur Arnhem
- Colofon

De Stille Week

Inleiding door Gerard Janssen in de vergadering van RvK Arnhem van 22 maart.

De Stille Week is in de Christelijke historie de week waarin we toeleven naar Pasen.

De week die begon met de 'Blijde intocht in Jeruzalem'. Maar, in de loop van enkele dagen veranderde het 'Hosanna Hij die komt in de naam de Here' in het, 'Weg met Hem'. Wat uiteindelijk leidde tot het verschrikkelijke drama van de Kruisiging.

In zijn boek 'Het Jezus Rapport' geeft de Duitser Johannes Lehmann zijn visie op het leven en werken van Jezus van Nazareth. En vertelt daarin hoe het beeld van Jezus in de loop der eeuwen is veranderd. Hij noemt het, "Een vervalsing van de werkelijkheid". Als basis voor zijn ideeën gebruikte hij o.a. de teksten van de zgn. 'Dode Zeerollen', die in 1947 gevonden zijn bij Qumran.

Hij eindigt zijn geschrift met de constatering dat de geschiedenis Hem zelfs Zijn oorspronkelijke naam, 'Joshuah' niet heeft laten behouden.

Jezus was een kind van de joodse traditie. Dat blijkt ook uit enkele uitspraken van Jezus.

Zo was de kern van Zijn boodschap, in enkele woorden samengevat:

'Heb God lief boven alles en uw naaste als uzelf'.

Paasmoment

Column door Ida Eldering

Ik zit in de kerk en kan mij moeilijk concentreren op het gesproken woord. Ik probeer me open te stellen, maar mijn gedachten vliegen alle kanten op. Vele vragen houden me bezig: het is Pasen geweest. Wat dóét dat nu met de mensen hier in de kerk? Of met mijn kinderen? Of met de vluchtelingen, hier dichtbij? Is er iets anders geworden? Wat maakt het allemaal uit? Dan breekt plotseling de zon door en schijnt door de gebrandschilderde ramen. Het zonlicht maakt alles anders! De kleuren en afbeeldingen van de ramen gaan spreken; de kerk wordt lichter, de sfeer in de kerk wordt warmer; en ik voel een golf van blijdschap door mij heen gaan. Ja, dit is Pasen! Het licht van de Levende omstraalt en verwarmt ons allen! Ook hen, die zich er niet bewust van zijn; Het licht en de liefde van de Levende werkt door, hier en in deze wereld en is niet tegen te houden.

Nog een paasmoment in deze week. Ik ontmoet een veteraan, die 6 x op missie is geweest naar o.a. Kosovo, Irak, Mali en al jaren lijdt aan het Post-traumatisch stresssyndroom (PTSS). Vorig jaar was hij nog een kleurloze, futloze man, in elkaar gedoken, terwijl zijn vrouw achter elkaar zat te praten over hem. Nu zag ik hem weer: een ander mens, met een heldere blik, druk vertellend over het inloophuis voor veteranen, dat hij een jaartje geleden heeft opgezet. Het loopt als een trein! Veteranen, die jarenlang in behandeling waren zonder resultaat, zijn door het contact met lotgenoten weer tot leven gekomen. Ze helpen elkaar, door te luisteren en te vertellen, ze hebben tijd en nemen de tijd voor elkaar, soms een hele nacht. Er is nieuw licht en leven doorgebroken in hun leven! Kent u ook paasmomenten? Geef ze door!

Ida Eldering is voormalig geestelijk verzorger in verzorgingshuis Vreedenhoff.

ida.eldering@hotmail.com

Hij was opgegroeid in een gebied in Israël dat in Zijn tijd een provincie van Syrië was, waar het Aramees de voertaal was.

In de joodse traditie worden veel oude wijsheden van generatie op generatie doorgegeven.

Zo is er een heel oud verhaal over iemand die haastig was, die aan rabbi Hillel vroeg om de Thora in zó weinig woorden voor hem samen te vatten, dat hij het begrijpen zou in de tijd dat hij zich op één been staande kon houden.

Rabbi Hillel antwoordde: 'Wat je zelf niet wil dat je wordt aangedaan, doe dat ook je naast niet. Dat is de hele Thora. De rest is commentaar'.

Commentaar, niet in de zin van kritiek maar, wat ervan gezegd en toegepast kan worden. Het joodse gebruik met elkaar veel te discussiëren.

Vijfhonderd jaar later citeert Jezus de uitspraak van Hillel, die sindsdien ook in de christelijke wereld als 'gouden regel' geldt.

De inleiding werd afgesloten met een gebed:

Het Aramees "Onze Vader" in de vertaling van Bram Moerland.

Tussen () een enkele persoonlijke aanvulling.

Het Aramese Jezus gebed.

Bron van zijn, die ik ontmoet in wat mij ontroert,
Ik (de mens) geef U een naam (Jahweh, God, Allah) opdat ik u een plaats kan geven in mijn leven.

Bundel Uw licht in mij en maak het nuttig.
Vestig Uw rijk van eenheid nu,
Uw enige verlangen handelt dan samen met het onze.
Voed ons dagelijks met brood en met inzicht.
Maak de koorden van fouten los die ons binden aan het verleden,
opdat wij ook anderen hun misstappen kunnen vergeven.

Laat ons de Bron niet verzaken.
Want uit U wordt geboren:
de alwerkzame wil,
de levende kracht om te handelen,
en het lied dat alles verfraait
en zich van eeuw tot eeuw vernieuwt.

Amen.

Gerard Janssen zit als afgevaardigde van het Apostolisch Genootschap in de RvK Arnhem.

Agenda Walburgis april 2016

Meditatiekring voorjaar 2016

Iedere maandag van 19.30-21.45 uur in de stiltekapel van de kerk
Het Thema van de lentecyclus is: Geest en Compassie. Alle info: Agenda Arnhemse Koerier en na 9 april op de website van de Walburgis

Concert: 'In Paradisum' door kamerkoor Poco Più*zaterdag 16 april 20.00 uur*

Waarin het Requiem van Duruflé en Motetten van Mendelssohn. Entree: € 17,-

Meditatief Uur rond barmhartigheid*zondag 17 april 10.00 uur*

Een uur, waar bezinning en stilte centraal staan en er ruimte is om je reactie in te brengen op het onderwerp van de viering. Barmhartigheid: Zien - geraakt worden - in beweging komen.

O.l.v. Eduard Scholten Linde

Tweede Avond over de werken van barmhartigheid*donderdag 21 april 20.00 -22.00 uur in de Walburgzaal*

Door pastor Joset van Leeuwen en pastoor Gerben Zweers van de R.K parochie Sint Eusebius. Deze avond komt het spirituele aspect van barmhartigheid aan de orde. O.a. aan de hand van Augustinus.

Leerhuis op de zondagmorgen*zondag 24 april 10.00 uur*

Aan de hand van een (bijbel)tekst hopen we in contact te komen met de tekst en met de bezielende betekenis ervan voor ons leven, onze tijd.

Lauden, kloosterlijk ochtendgebed.*zondag 1 mei 10.00 uur*

De lauden zijn een onderdeel van het getijdengebed, een meditatieve gebedsvorm die men in de kloosters beoefent. Psalmen, Bijbeltekst, gedichten, gebed en zang. M.m.v. Laudenkoor o.l.v. Monique Verhoeven

Walburgis Arnhem: bezinning-bezieling-ontmoetingwww.walburgisarnhem.nl [facebook.com/walburgisarnhem](https://www.facebook.com/walburgisarnhem)**De oorlog: Omgaan met je verleden***Lezingen in de Parkstraatkerk*Binnen het kader van het jaarthema Levenskunst organiseert de *Programmacommissie van de Parkstraatgemeente* in het voorjaar een drietal bijeenkomsten onder de titel:**De oorlog: omgaan met je verleden.** Oorlog maakt een diepe inbreuk in het leven. Hoe ga je na die oorlog met de ervaringen om? Maakt het diep iets in je stuk of kan je er door pijn en moeite heen ook verrijkt door worden?**Hanneke van Hasselt-Mooij** verzorgt woensdag **13 april** om 20.00 uur de eerste lezing .

Zij zal in het kort iets vertellen over de geschiedenis van Nederland en Nederlands Indië, ten tijde van de Tweede Wereldoorlog met Japan, 1942 – 1945 en de jaren daarna met de onafhankelijkheidsstrijd, de Bersiap, van de Indonesiërs.

Dat waren roerige, vaak zeer heftige, tijden voor de vele betrokkenen, zowel voor de Indonesiërs als de Nederlands-Indiërs.

Hanneke van Hasselt-Mooij heeft als kind deze tijd meegemaakt, onder andere in een Jappenkamp. Over deze ervaringen zal zij ook vertellen en ook over hoe zij na deze tijd hiermee is omgegaan. Vond zij daarin constructieve wegen?

De lezing wordt begeleid door beelden en na de pauze is er gelegenheid om met elkaar over het gehoorde in gesprek te gaan.

Hanneke van Hasselt-Mooij is lid van de Parkstraatgemeente.

De lezing vindt plaats in de Voorhof en de zaal is open om 19.30 uur.

Ebbe Rost van Tonningen houdt woensdag **20 april** om 20.00 uur de tweede lezing in de serie onder de subtitel: Van vernedering naar levenskunst

Hij houdt een lezing naar aanleiding van zijn boek *In niemandsland – de vader verloren, de moeder verstoten*. Hoe groei je op als de opvattingen van thuis onverenigbaar zijn met die van de rest van de samenleving en hoe geef je vorm aan je leven? Hoe verloopt een levensweg, die aanvankelijk getekend wordt door vernederende ervaringen naar wijsheden die ieder mens zich alleen zelf eigen kan maken? Hoe groei je op als de opvattingen thuis naar het heersende maatschappelijke oordeel volledig verwerpelijk worden geacht? Welke ruimte is er dan nog voor loyaliteit naar het ouderlijk huis?

Ebbe trouwt op 40-jarige leeftijd en krijgt vier kinderen. Zijn gezin wordt een belangrijke bron voor zijn levensgeluk.

Op 11-jarige leeftijd ontstaat een vriendschap met *Carla van Dokkum*, een Joods meisje, die abrupt wordt afgebroken, maar veel later hernieuwd opbloeit. Wat is de betekenis van deze prille vriendschap in Ebbe's leven?

Carla van Dokkum (1943) werd geboren als Tsiwja de Swarte. Ze verafschuwde haar naam en alles wat daarmee te maken had. Tot haar 48e voelde ze zich een figurant in haar eigen leven. Keer op keer moest zij tegenslagen overwinnen en opnieuw beginnen. Nu is zij gelukkig en de spil van haar uitgebreide samengestelde gezin.

Carla is deze avond aanwezig en zal uitleggen waarom ze niet met Ebbe mocht spelen. De zaal is wederom open om 19.30 uur.

Op woensdag **4 mei** (21.00 uur!) sluiten we het drieluik af met een voorstelling van **Theater na de Dam**.

Theater na de Dam zal teksten laten horen die de dichteres Judith Herzberg speciaal in opdracht van Theater na de Dam voor deze gelegenheid geschreven heeft. En wel als vervolg op haar trilogie *Leedvermaak / Rijgdraad / Simon*.

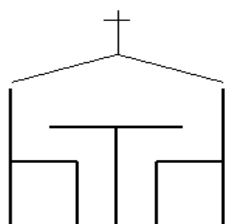
Verschillende theatergezelschappen zullen dit stuk op 4 mei, na de Nationale Dodenherdenking, verspreid over heel Nederland uitvoeren.

Bij alle bijeenkomsten wordt na afloop een vrijwillige bijdrage gevraagd.

Parkstraatgemeente, Kastanjelaan 22E, 6828GL Arnhem www.parkstraatgemeente.nl

'Beeldvorming ouderen'

Thee met Thema in Oosterbeek op zondag 1 mei

Wereldwijd leven steeds meer mensen langer en gezonder. Met recht is dit een van onze grootste verworvenheden te noemen. Dankzij een langer en gezonder leven zijn we ook steeds meer in staat om langer maatschappelijk actief te blijven.

Hoewel de 'nieuwe' oudere volop actief, zelfstandig en zelfbewust in de maatschappij participeert, loopt het beeld dat over ouderen bestaat hierbij nog achter. Oud wordt vaak geassocieerd met versleten, saai,

uitgerangeerd, zwak, ziek en andere negatieve kenmerken. Kennelijk wordt dit beeld onevenredig sterk bepaald door de vrij kleine - maar veel besproken - groep hulpbehoevende ouderen. Hoe kunnen we dit negatieve imago over ouder worden ombuigen naar succesvol ouder worden?

Aan de hand van literatuur, statistisch materiaal en voorbeelden gaat Wies van Weele nader in op dit onderwerp. Zij is jurist en was tot 2007 directeur van Sensor Gelderland Midden, voorheen SOS Telefonische Hulpdienst.

Datum: 1 mei 2016 van 16.30 – ca 18.00 uur

Plaats: Vredebergkerk, Van Toulon v.d. Koogweg 3, Oosterbeek

Vanaf 16.00 uur staan thee en koffie klaar.

Ieder die zich wil laten zien en horen is van harte welkom.
Informatie: Leo van Weele, tel. 026 333 7460

Korte berichten

- Elke vrijdag 12.30-12.45 uur. **Coventrygebed** in de Walburgiskerk
- **De Voedselbank zoekt gemotiveerde vrijwilligers.** Met name wordt gedacht aan een **Coördinator Opslag & Pakketverwerking** en een **Coördinator Veiligheid**. Meer informatie op www.voedselbankarnhem.nl U kunt mailen naar vrijwilligers@voedselbankarnhem.nl
- **Lezing+ film *Onder ongelovigen*** met Boris van der Ham, ex-Moslims en een film van Dorothee Forma. Religieuze agressie tegen ongelovigen in de wereld neemt toe. Blasfemiewetten zijn vaak het middel om atheïsten, humanisten en vrijdenkers aan te pakken. Wie zijn zij die discriminatie, geweld, gevangenisstraf of zelfs de dood riskeren? In deze documentaire krijgen zij een gezicht. **20 april**. Muis en Stadstheater Grand Café Mahler, Velperbuitensingel 25, Arnhem. **19.30-22.00 uur**. Inloop vanaf 19.00 uur. **Toegang gratis**.
- **Altaar als Laboratoriumtafel.** Workshop en gesprek met twee “ervaringsdeskundigen” aan laboratoriumtafel en altaar. Bart Hessen, hoogleraar scheikunde en priester en Paul Doesburg, microbioloog. zaterdag **23 april 10.30-15.45 uur**. Brugzaal, Brugstraat 5, 6811MB Arnhem www.christengemeenschap.nl
- **Interreligieuze dodenherdenking in de Walburgiskerk.** Op 4 mei vindt deze mede door de Raad van Kerken Arnhem georganiseerde herdenking voorafgaand aan de stille tocht en kranslegging bij de Eusebiuskerk plaats. De herdenking begint om **18.30 uur**. In het volgende Bulletin, dat op 2 mei uitkomt, vindt u hierover meer informatie.

Jan Hendriks is overleden

Op 17 maart is - toch nog onverwacht- op 82-jarige leeftijd Jan Hendriks overleden. Jan was de initiatiefnemer van de Thee met Thema-ontmoetingen over onderwerpen ‘die er toe doen’. Mede dankzij zijn stuwende kracht is Thee met Thema uitgegroeid tot een belangrijke pleisterplaats op de zondagmiddag binnen Oosterbeek en omgeving. Kenmerkend voor zijn benadering is de gelijkwaardige ontmoeting tussen de gasten en spreker. De werkgroep Thee met Thema zal zijn warme en gedreven persoonlijkheid erg missen.

Ook kon ons Bulletin diverse malen waardevolle bijdragen van Jan Hendriks plaatsen, zoals het door hem geschreven artikel over *De Vertrouwensvolle Gemeente* in het Bulletin van afgelopen december. Zelfs vanuit het ziekenhuis ontvingen we nog in januari een bijdrage *D.V. in Rijnstate* over humor in het ziekenhuis. Ook de redactie van Bulletin zal Jan Hendriks missen.

In memoriam Jan Hendriks

Tijdens mijn studie in Nijmegen leerde ik Jan Hendriks kennen, voorlopig alleen uit zijn werken. Zijn boeken '*Een vitale gemeente*' en '*De gemeente als herberg*' gebruikte ik voor mijn afstudeerscriptie. Want Jan was een landelijk bekend godsdienstsocioloog, verbonden aan de VU in Amsterdam, met als specialisatie kerkvernieuwing.

Later kwam ik er achter dat Jan, heel dichtbij, in Oosterbeek woonde. Op een gegeven moment maakten we kennis met elkaar. Meteen was er een goed persoonlijk contact. Jan werd een betrouwbare vriend en met elkaar deelden we de passie voor kerkvernieuwing. Bij oecumenische vieringen waren Jan en Alice vrijwel altijd te vinden. In december hebben we elkaar het laatst ontmoet. Begin januari zou Jan een zeer risicovolle operatie ondergaan. Maar als die goed zou verlopen, dan zouden we de draad weer oppakken. Het is uiteindelijk niet goed verlopen, op donderdag 17 maart is hij overleden. Ik had nog zo graag en paar jaar samen met Jan gewerkt aan de vernieuwen van het kerkzijn in onze regio.

Boven aan de overlijdensadvertentie staat:

*Ga met God en Hij zal met je zijn,
tot wij weer elkaar ontmoeten,
in zijn naam elkaar begroeten,
Ga met God en Hij zal met je zijn.*

Frank Koks, voorzitter Raad van Kerken Oosterbeek – Wolfheze – Doorwerth - Heveadorp

Arnhemse Opstandingskerk krijgt energie van boven

Op zondag 3 april nam de gemeente van de Opstandingskerk in Arnhem haar nieuwe *sun farm* in gebruik. Op het dak staan 103 hoogwaardige zonnepanelen die naar verwachting meer dan 22.000 kWh zonnestroom per jaar gaan produceren.

De *sun farm* draagt bij aan de vermindering van het verbruik van fossiele brandstoffen. Dat betekent zuiniger omgaan met de natuurlijke hulpbronnen en tegelijkertijd terugdringen van de CO₂-uitstoot die het gevolg is van de

verbranding van olie of gas.

Ook de business case van het project ziet er goed uit, dat wil zeggen dat na een redelijk aantal jaren de investering zal zijn terugverdiend. Vanaf dat moment begint de ontwikkeling van een positief saldo.

In combinatie met een aantal energiebesparende maatregelen is het streven dat de elektriciteitsmeter van het kerkgebouw tot stilstand komt.

Foto: installatie sun farm

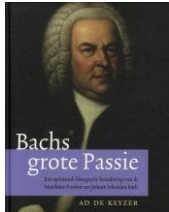
Informatie over het Stadsbestuur Arnhem

Dagelijks zijn er veel activiteiten in het Stadsbestuur Arnhem. Het Stadsbestuur is hét centrum voor bezinning en ontmoeting in onze stad in de vorm van verdiepende cursussen, workshops, lezingen, meditatie, exposities en concerten.

Enkele van de activiteiten in de komende tijd:

Bachs grote passie

donderdag 14 april van 20.00-22.00 uur

Hoe komt het dat de bekende Matthäus-Passion van J. S. Bach (1685-1750) zoveel mensen zo diep blijft raken. Ad de Keyser houdt zich al twintig jaar bezig met deze vraag en schreef onlangs het boek: Bachs grote Passie. Kijkend naar dit meesterwerk vanuit de spiritualiteit en de liturgie, ontdekte Ad een nieuwe en nog niet eerder beschreven structuur van Bachs Matthäus-Passion.

Open Podium

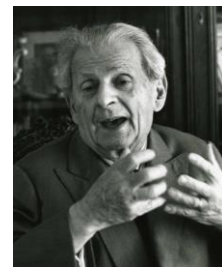
donderdag 21 april van 19.30-22.00 uur

Het is al jaren traditie om het seizoen af te sluiten met het Open Podium. Dé kans voor bezoekers om grenzen te verleggen. Misschien wil je een lied zingen, of een gedicht of kort verhaal voordragen of iets musiceren? Voor een geslaagde avond is er ook publiek nodig, dus ook als jij niet de vloer op wilt: welkom!

Over de grens - Niemandsland en Anderland

dinsdag 26 april, 20.00 uur

Lezing en gesprek over de betekenis van grenzen en wat grenzen betekenen in relatie tot 'de ander'. Kunnen de inzichten van de joodse filosoof **Emmanuel Levinas** ons wellicht op weg helpen? Door Ad Boogaard, in het kader van de Maand van de Filosofie met als thema: Over de grens.

Afscheid van de Driekoningendwarsstraat

Nog deze en de volgende maand is het Stadsbestuur gevestigd op zijn huidige adres. Op 29 mei zal afscheid worden genomen van deze vertrouwde locatie. Daar zal op deze dag ruim aandacht aan worden gegeven. Daarna verhuist het Stadsbestuur naar een ruimte midden in de stad. Houd de website in de gaten voor meer informatie over deze verhuizing.

Uitgebreidere informatie over deze en andere activiteiten vindt u op www.stadsbestuur.nl

De adressen voor opgeven en aanmelden zijn

Stadsbestuur Arnhem

Driekoningendwarsstraat 30, tel. 026 3513185, email stadsbestuur@planet.nl

Colofon

Bulletin is een uitgave van de Raad van Kerken Arnhem.

Secretaris a.i.: Johannes Kon

Opmaak: Gerrit Koning

Coördinator columns: Kees Tinga

Eindredactie: Dagelijks bestuur

Alle in Arnhem gevestigde christelijke kerken en geloofsgemeenschappen kunnen in de Raad vertegenwoordigd zijn indien ze de uitgangspunten en doelstellingen onderschrijven. Voor een overzicht van organisaties en activiteiten is een brochure beschikbaar.

Kopij voor het meinummer inzenden vóór 28 april 2016 aan

bulletin.rvkarnhem@gmail.com

Het volgend bulletin verschijnt op 2 mei 2016.

Deze nieuwsbrief wordt verzonden naar 397 emailadressen.

De Raad van Kerken te Arnhem heeft een eigen website: www.rvkarnhem.nl

Het bankrekeningnummer is NL90INGB 0000 87 14 97 t.n.v. Vereniging Raad van Kerken Arnhem.

Reacties op dit bulletin kunt u mailen naar onze secretaris Johannes Kon

aris.kon.arnhem11@gmail.com of naar bulletin.rvkarnhem@gmail.com